

Бекітемін
«Армантай» бөбекжай
бақшасының меңгерушісі
Усебова Л.Р.

БӨЛМЕ ГҮЛДЕРІ

Тәрбиеші: Халилова Г

Шымкент 2022 жыл

Білім беру салалары: Қатынас

Бөлімдері: Қоршаған ортамен таныстыру

Тақырыбы: «Бөлме гүлдері»

Мақсаты:Бөлме өсімдіктері туралы түсінік беру.Гүлдің атауларын,сырт келбетін,жеке бөлшек атауларын дұрыс айтуын,оларды баптап күту ережелерімен таныстыру. Өсінді отырғызу жолын көрсетіп,табиғатты аялауға,сүйеге тәрбиелеу.

Көрнекіліктері: Бөлме гүлдері, тамырланған гүл, ыдыс, тағы басқа қажетті заттар.

Әдіс - тәсілі: көрсету, әңгімелесу, сұрақ-жауап.

Ұйымдастыру бөлімі: Шаттық шеңбері:

Қуанамын мен де

Қуанасың сен де.

Қуанайық достарым

Арайлап атқан әр күнге

Балалар қазір жылдың қай мезгілі ?

Көктем мезгілі .

Көктем мезгілінде табиғатта қандай өзгерістер болады?

-Ағаштар гүлдейді

-Гүлдер ашылады,

-Жаңбыр жауады

-Құстар ұшып келеді

Балалар мен сендерге жұмбақ жасырамын соны шешуге тырысындар, шешсендер біздің бүгінгі сабағымыз сол туралы болмақ.

Жұмбақ :Адамдардың бәрі қызығады,

Су құймасаң сәні бұзылады.(Гүл)

-Дұрыс .Жарайсындар,ендеше біз бөлме өсімдіктерімен танысамыз.

- Өсімдіктердің өзі дала және бөлме өсімдігі болып екіге бөлінеді

Біздің бүгінгі сабағымыз бөлме өсімдіктері жайлы болмақ.Өсімдік өмір сәні,табиғат көркі,дәрі-дәрмек.Олар біздің бөлмемізді тек әдемі етіп қоймайды оған көрік беріп,үйдің ауасын тазартады.Бізге қуаныш сыйлайды,көңіліміз көтеріңкі болады екен.Ендеше балалар тақтаға назарымызды аударайық.

Тәрбиеші бөлме гүлдерін көрсетіп, әңгімелейді. Барлық өсімдіктер күнді және жарықты жақсы көреді, сондықтан да оларды терезенің алдына қоямыз.

Бөлме гүлдерінің басқа өсімдіктер сияқты тамыры, сабағы, жапырағы және гүлдері бар.

Міне,мынау **раушан гүлі**. Гүлінің түсі қызыл,хош иісті болып келеді екен.

Раушан гүлі өте әдемі,бөлмемізді әдемі етіп тұрады.

Ал мынау **алоз –өсімдігі**.Жапырақтары тікенді болып келеді ,бірақ тікені қолымызға кірмейді. Алоэнің емдік қасиеті бар одан дәрі-дәрмек

жасайды. Алоэ - үйге аурудың бактерияларының енуіне төтеп береді. Бөлменің

энергетикалық қалпын жақсартады. Егерде бір жеріңізді жарақаттап алсаңыз сол жерге осы алоэні кесіп шырынын жақсаңыз тез жазылып кетеді.

Қазтабан – адамның ашуын басады. Ол адам ашуланғанда сабыр сақтап, тынышталуына әсер етеді. Ашу – жанұяның тыныштығын бұзады – сондықтан қазтамақ болған ортада тыныштық пен татулық орнайды.

Фигус – шаңсорғыш сияқты жұмыс жасайды. Ауадағы шанды, бөлмедегі адамның қобалжуын, ашуын, көңілсіздігінен арылтады. Сырттан келетін кері әсерлерге кедергі жасайды. Сондай-ақ, бөлме ішін ылғалдандырып, уытты заттардан тазартады. Жапырақтары арқылы бөлме ішін шаң-тозаңнан сақтайды. Оттегіні күндіз бөліп, түнде жұтатын қабілетке ие фикусты жатын және балалар бөлмесіне қоймағаныңыз абзал. Мамандар фикусты ас бөлмеге немесе терезесі тас жолға қарайтын бөлмелерге қоюға кеңес береді.

Хлорофитум – ең пайдалы бөлме гүлдердің бірі. Хлорофитум тұқымдасына жататын өсімдіктердің 215-ке жуық түрі бар. Жапырақтары қияқ тәріздес, гүлдері ұсак, төрт күлтелі, ақ түсті болады. Жапырақтары уытты заттарды жұтып, ауаны тазартады. Мамандар бұл гүлді, әсіресе, ас үйде және жатын бөлмеге қоюға кеңес береді.

Міне өсімдіктердің осындай адамға деген пайдасы бар екен. Өсімдіктер тек әдемілік сыйлап қана қоймай, адамның денсаулығына да жағымды әсер тигізеді. Гүл өскен ортада, тазалық, татулық пен бірліктің, жақсылық пен жомарттықтың болары сөзсіз. Гүлді тек бөлмеде ғана емес, жұмыс орнында, аулаға, демалыс орындарында, адам көп шоғырланатын жерлердің барлығына өсіру керек. Енді осы гүлдердің сырт келбетімен танысайық. Бөлме гүлдерінің басқа өсімдіктер сияқты тамыры, сабағы, жапырағы және гүлдері бар.

Біз енді өсімдіктерді қалай күтіп баптау керектігін білеміз.

- Тамыры топырақтың астында болады, олар көрінбейді, өсімдіктердің су ішуіне көмектеседі, сондықтан да оларға су құйып тұру қажет. Гүлдердің тамыры дем алып тұру үшін топырағын қопсытамыз. Балалар гүлдердің жақсы жайнап өсуі үшін гүлдерге су, жарық, жылу, топырақ қажет. Гүлге су құйып, жапырағын сүртіп, су бүркегішпен су шашып, топырағын қопсытып, тыңайтқыш сеуіп тұру керек.

Бөлме гүлдерінің ұзақ уақыт «ауырмай», жайқалып тұруының сыры неде деп ойлайсыз? Махаббатта. Гүлдермен де тірі жанмен сөйлескендей сөйлесіп, өзілтипатынды білдіріп, баптап, күтіп, махаббатпен қарап, еркелетіп тұру қажет, олар да өздерінше қуана да мұңая да алады екен.

Сергіту сәті «Біз гүлдерше өсеміз»

Жапырағы жайқалған

Сабақтары салалы

Желге ырғалып шайқалған

Практиклық әрекет: Ал енді балалар бүгін табиғат бұрышында жұмыс жасаймыз.

Гүл отырғызу үшін ең әуелі бізге ыдыс қажет. Ыдысты алып түбіне бірінші тастарды саламыз. Ыдыстың түбі тесік болады. Содан кейін топырақ саламыз. Жәй даладағы топырақ емес құнарлы арнайы гүл отырғызуға арналған топырақы саламыз. Содан соң топырақ ортасынан құдықша жасап, гүл өсіндісін отырғызамыз. Енді бұл гүлімізді табиғат бұрышына қоямыз. Балалар гүл отырғыздық, енді тек осылай қоямыз ба? Жоқ гүлге су құю керек. Гүлге су құйып, жапырағын сүртіп, су бүркегішпен су шашып, топырағын копсытып, тыңайтқыш сеуіп тұру керек. Гүлдерді жазда көбірек, ал қыста сирек суарады. Оларды сукқұйғышпен суарады.

- Жылына бір рет топырағымен, ыдысын ауыстырып тұру керек.
- Гүлдерді бөлме температурасындай сумен суару керек, өйткені гүлдер ауырып, өліп қалуы мүмкін. Гүлге бірден суық су құюға болмайды. Суды ыдысқа бір күн бұрын құйып қою қажет. Содан соң ғана суаруға болады. Тәрбиеші гүлге су құйып, топырағын копсытып көрсетеді. (Балалар құрайды, үйренеді)
- Балалар, гүлдер өздерінше қуана да, мұңая да алады екен.

Өлең шумақтары

Әділқожа: Қандай қызық көктемде
Күн шуағын төккенде
Гүл тереміз алуан
Шығы алып көк белге.

Мерекей: Гүлдер-гүлдер неше түрлі
Құлпырады да жетілді
Барлық дала өртеніп
Бара жатыр секілді.

Каусария: Дала жайнап, жер гүлдеп
Табиғат түп тамсанып.
Көктемд алып келдім деп
Құстар жатыр ән салып.

Алдияр: Гүлім-гүлім өседі
Әдемі юоп, асыл боп
Күндей жайнап кете бер
Қызыл, сары, жасыл боп
Ерсұлтан: Гүлдер-гүлдер көп гүлдер
Қызыл гүлдер, көк гүлдер
Күн нұрына боянып
Көрік болды далама.

Сергіту сәті

Ал балалар тұрамыз
Үлкен шеңбер құрамыз
Алға қарай бір қадам
Артқа қарай бір қадам
Билеп-билеп аламыз
Орнымызды табамыз.

Ойын(гүлдің көлеңкесін тап)

Сурет салу

-Ендеше балалар,қазір мен сендерге дала гүлдерінің суретін салдыртқым келіп тұр (бақбақ гүлі)
-Алдымен,мен сендерге жаңа әдіс,Триз әдісін қолдану арқылы,табиғатта өсіп тұрған гүлдердің суретнің салу жоспарн көрсетемін.Триз әдісі дегеніміз-кез-келген нәрселермен сурет салу.

Сергіту сәті

Ойын(кім жылдам гүлді бояйды)

Ғажайып сәт

Қорытындылау:

-Жарайсындар,балалар!Сендер қандай гүлдермен таныстыдар?

-Дала гүлдері,бөлме гүлдері,емдік гүлдер.

-Гүлдердің түстері қандай болады?

-Жапырақтардың түсі қандай.

-Өте жақсы,бүгінгі ұйымдастырылған ашық оқу іс-әрекетімізге барлығыңыз да өте жақсы қатыстыңыздар!Гүлдердің суретін де әдемі етіп салдыңдар.

Қонақтармен қоштасып,бүгінгі ашық оқу іс-әрекетімізді аяқтаймыз.

Күтілетін нәтиже:

Біледі:Гүлдердің түрлерін,олардың аттарын.

Игереді:Есте сақтау қабілетін дамытады,табиғатың,гүлдің суретін салуды.

Меңгереді:Түстерді ажыратуды,ұжыммен жұмыс жасауды.

